

1. Miklós Gusztáv saját szobraival a háttérben, 1937

GUSZTÁV MIKLÓS (1888-1967)

Architekturális torony | *Architectural Tower, 1924–2003*

Bronz, posztumusz öntés | Bronze, posthumous casting, 120 x 18 x 30 cm
Jelezve a talapzaton | Signed on the base: G. MIKLÓS E. A. 3/3; C.A.I. - CISEURE D'ART D' ILE DE FRANCE

Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 Ft / 33 333 EUR

Becsérték: 20 000 000 – 30 000 000 Ft

Estimate: 55 556 – 83 333 EUR

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- | Gustave Miklos-Joseph Csaky, L'Époque Cubiste, Paris-Budapest, 1913–1937. Galerie Vallois, Paris, 2004., katalógus: 1.
- | Cserba Júlia: Magyar képzőművészek Franciaországban 1903–2005. Vince Kiadó, Budapest, 2006., 95.
- | Felix Marcilhac: Gustave Miklos-Joseph Csaky. Kálmán Maklár Fine Arts kiadása, Budapest, 2010., katalógus: 22.

2. Csáky József: Nő, 1921 magántulajdon

A budapesti születésű Miklós Gusztáv, a hazai Iparművészeti Iskolában folytatott tanulmányait követően, 1908–1909 fordulóján Párizsba költözött. A „művészetek ekkori fővárosába” már évekkorábban megérkezett Csáky József vezette be őt a francia művészeti világba és ismertette meg vele az ekkor formálódó kubista alkotói módszert. Miklós Gusztáv a kubizmus fellegrájként ismert La Palette Akadémián, Jean Metzinger és Henri le Fauconnier irányításával vált igazi kubistává. 1911-től már ebben a stílusban alkotott műveivel szerepelt a párizsi művészeti szalonok bemutatóin. Annak érdekében, hogy az első világháború alatt elkerülje az idegeneket sújtó internálást, Csákyval együtt a francia idegenlégióban szolgált. Így jutott előbb Algériába, majd a makedóniai Szalonikiben állomásozva részt vett az ország régészeti és festészeti alkotásainak értékörző dokumentálásában. Itt találkozott a bizánci művészet remekeivel, mely a későbbiekben meghatározónak bizonyult a kubizmusból a dekoratív avantgárd felé történő gravitálásában. Miklós a háborút követően megkapta a francia állampolgárságot és a festészettől fokozatosan a szobrászat irányába fordult.

A kubista művészet iránt elkötelezett Léonce Rosenberg, akinek Galerie de l'Effort Moderne nevű kiállítóhelye a két háború közötti időszak

egyik leghíresebb művészeti intézményének számított Párizsban, 1923 elején gyűjteményes kiállítást rendezett Miklós Gusztávnak. A mintegy ötven művet felvonultató tárlat, a párizsi művészvilág élvonalába röptette az alkotót. Felix Marcilhac, a művész monográfusa így írt erről: „A tény, hogy Miklós Gusztávnak egyéni kiállítást szentelnek, egyértelmű bizonyítéka annak, hogy ettől kezdve a szakma, a műgyűjtők és műkritikusok egyaránt, mind Párizsban, mind nemzetközileg, úgy tartják számon, mint egy fényes jövő előtt álló művészt és a háború utáni művészeti irányzat megkerülhetetlen képviselőjét. Ez az esemény lehetővé teszi számára, hogy találkozzon a művészeti élet elitjével.”

Miklós Gusztáv első szobrai az 1923-as párizsi Őszi Szalonon mutatta be. Már legkorábbi szobrai is egyértelműen az ekkor Európa-szerte mind tágabb teret kapott art déco stílusjegyeit mutatják. Az 1920-as években alkotott figurális, stilizált női fejeket ábrázoló művei szoros stílári kapcsolatban állnak az 1920-ban fiatalon elhunyt Amadeo Modigliani festészetével. Az új stílusban alkotott első szobrai még festett és lakkozott fából készültek. 1924-ben pedig, a legkorábbi bronzai között megalkotta az *Architekturális torony* című monumentális művének első példányát.

Az *Architekturális torony* most aukcióra kerülő darabja, jelzése szerint a Fonderie C.A.I. (Ciseure d'Art d'Ile de France), azaz az egyik leghíresebb és legnevesebb francia bronzöntő műhelyben, rendkívül szigorú újraöntési szabályok betartásával készült. Az *Architekturális torony* című remekműből négy darab úgynevezett „Exemplaires numérotés” (számozott példány), valamint három darab úgynevezett „Épreuves d'Artiste numérotés” (számozott művészpéldány) készült a művész felügyelete alatt öntött, 1924-ben született egyetlen eredeti után. A most árverezésre kerülő darab a három, különleges minőségű művész példány egyike. Az *Architekturális torony* tulajdonképpen a klasszikus bizánci művészetet az afrikai totemek formavilágába oltó modern, art déco alkotás, melyet Miklós először a párizsi Galerie de la Renaissance-ban rendezett 1928-as gyűjteményes kiállításán mutatott be. Miklós Gusztáv – vagy ahogy a nagyvilágban ismert – Gustave Miklos 1967-ben bekövetkezett halála után, a két háború közötti francia és összeurópai képzőművészetben betöltött szerepének megfelelően, alkotásainak népszerűsége és így hírneve töretlen növekedést mutat.

RUM ATTILA

